Waarom moeten we hier iets doen aan lood in de grond?

Jonge kinderen van 0-6 jaar kunnen als gevolg van blootstelling aan lood uit de bodem Dit betreft een beperking van de hersenontwikkeling tot maximaal een IQ verlies van 7 punten.
Lood uit grond krijg je voornamelijk binnen door de grond op te eten. Omdat jonge kinderen nog hand-mondgedrag vertonen en de hersenen nog volop in ontwikkeling zijn, zijn jongen kinderen kwetsbaarder voor de lood in de grond dan oudere kinderen en volwassenen.
Blootstelling in de jeugd blijft een levenlang doorwerken in het lichaam, omdat het lood wordt opgeslagen in de botten en langzaam vrij komt.

Key facts (WHO, Lead poisoning)

- Lead is a cumulative toxicant that affects multiple body systems and is particularly harmful to young children.
- Lead in the body is distributed to the brain, liver, kidney and bones. It is stored in the teeth and bones, where it accumulates over time. Human exposure is usually assessed through the measurement of lead in blood.
- Lead in bone is released into blood during pregnancy and becomes a source of exposure to the developing fetus.
- There is no level of exposure to lead that is known to be without harmful effects.
- Lead exposure is preventable.

In Amsterdam kun je in veel oudere gebieden van de stad lood in de bodem aantreffen, omdat er veel opgehoogd is met vuile materialen. Er is veel afval in de bodem verwerkt om een stevige bodem te krijgen. Ook zijn er in Amsterdam veel loodwitmolens aanwezig geweest, waardoor in Amsterdam, net als in Rotterdam en Zaandam de loodwaarden nog meer verhoogd zijn in vergelijking met andere steden en woongebieden in Nederland.

Blootstelling aan lood is eenvoudig te voorkomen. Verreweg de meest effectieve maatregelen om blootstelling van kinderen aan lood tegen te gaan zijn maatregelen die de ouders en verzorgers zelf kunnen nemen:

- ✓ Kies voor bodembedekking zoals gras, verharding (bij voorkeur waterdoorlatend) of breng een schone laag grond aan op plekken waar kinderen spelen;
- ✓ Voorkom daarbij wateroverlast door bodembedekking. Kijk voor tips op www.rainproof.nl;
- ✓ Kies voor een zandbak met schoon wit zand;
- ✓ Laat uw kinderen hun handen wassen na het buitenspelen;
- ✓ Was ook zelf uw handen na het tuinieren in eigen tuin en vóór het eten;
- ✓ Kweek groente en fruit in plantenbakken met schone teelaarde;
- ✓ Was zelfgekweekte groenten en fruit grondig;

- ✓ Ga de inloop van grond in huis tegen door schoenen uit te doen voor u naar binnen gaat;
- ✓ Stofzuig regelmatig uw huis, vooral als u of uw kinderen regelmatig met grond aan de schoenen het huis inkomen.

Dit zijn bijzonder effectieve maatregelen die eenvoudig zijn uit te voeren en een groot resultaat
hebben. Bovendien komen de maatregelen bij veel mensen als natuurlijk en vanzelfsprekend over.

Waar kun je verhoogde waarden aan lood verwachten in Amsterdam?
Op basis van de bodemkwaliteitskaart, waarin alle metingen uit bodemonderzoeken van de afgelopen 5 jaar zijn verwekt, kun je lood aantreffen in alle gebieden behalve de blauwe in navolgend kaartje. In de groene gebieden in mindere mate.

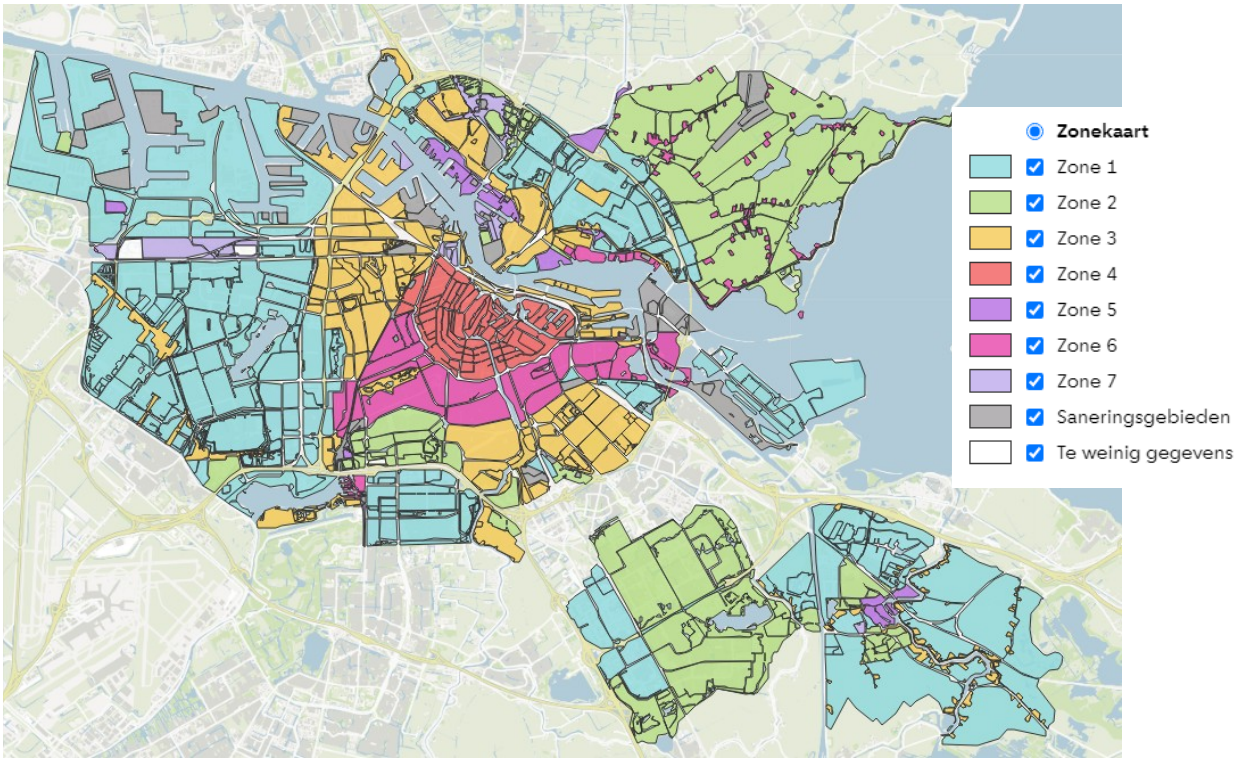

Wat is er al gedaan?
Amsterdam werkt niet alleen aan lood in tuinen. Deze acties zijn al uitgevoerd:

- Normen zijn aangescherpt
- Subsidieregeling is aangepast en budget is verhoogd
- Speeltuinen. Schoolpleinen en kinderdagverblijven, zijn onderzocht en er zijn maatregelen getroffen indien nodig.
- Parken en volkstuinen/ moestuinen komen nog aan de beurt

Tuinenaanpak
De wijkgerichte aanpak is grotendeels gericht op bewustwording, waarbij mensen worden geholpen om maatregelen te nemen die blootstelling tegen gaan.
Uit onderzoek blijkt dat algemene informatie vanuit de GGD, de gemeente of de Omgevingsdiensten de mensen niet bereikt. Het is dus wel nodig, maar niet voldoende om op de websites informatie te geven. Informatie die op de

betrokkenen is gericht is veel effectiever. De wijkgerichte aanpak is er op gericht om tuingebruikers persoonlijk te benaderen en het aantrekkelijk te maken om de informatie te ontvangen. Het middel dat we daarvoor gebruiken is het aanbieden van een gratis bodemonderzoek.
De aanpak komt er in het kort op neer:

- Per wijk worden de begane grond bewoners met tuin per brief benaderd met informatie over de risico's van lood en het aanbod om een gratis bodemonderzoek uit te voeren;
- De mensen die op het aanbod ingaan krijgen bezoek van het onderzoeksteam dat een bodemonderzoek uitvoert én een gesprek met de tuingebruikers aangaat. Door de gebruikte onderzoeksmethode met de XRF meter zijn de voorlopige resultaten direct beschikbaar waardoor de adviezen gericht gegeven kunnen worden en ook effectiever zijn. De tuingebruikers krijgen enkele dagen na het bezoek een rapportage per mail met een persoonlijk advies.

Cijfers op een rij
In 77.000 tuinen in heel Amsterdam (exclusief Weesp) is potentieel sprake van risico's door lood vanuit de bodem
Uit uitgevoerde checks afgelopen periode circa 15% een te hoge loodwaarde
Op dit moment reageert 5% van de aangeschreven bewoners op het aanbod.
Streefpercentage is 20% er wordt gewerkt aan meer aandacht in media en via verschillende andere communicatiemiddelen.
Gemeente Amsterdam heeft voor de tuinen aanpak ruim 4 miljoen aan rijksmiddelen beschikbaar

Planning
De uitrol over de stad is gestart vanaf september 2022. Er zijn nu ongeveer 300 checks uitgevoerd, met name in Amsterdam-West
In 4 jaar willen wij alle inwoners van Amsterdammers de mogelijk gegeven hebben om een gratis lood in de bodem-check uit te voeren.

Stadsdeel	Aantal adressen	Aanschrijven van – tot	Opmerkingen
West +herhaling	16590	September 2022 – Juni 2023	
Centrum + herhaling	13052	Augustus 2023 – maart 2024	Beginnen na zomervakantie incl 2 weken kerst
Zuid + herhaling	16647	Maart 2024-december 2024	Inclusief 6 weken zomervakantie
Oost + herhaling	16222	Januari 2025 – september 2025	Inclusief 6 weken zomer vakantie
Noord + herhaling	12136	Oktober 2025 – maart 2026	Inclusief 2 weken kerst
Nieuw West	844	April 2026	
Zuid Oost	957	April 2026	
Weesp		April/mei 2026	Onbekend hoeveel

			adressen
Nieuw West Herhaling		Mei 2026	
Zuid Oost herhaling		Mei 2026	
Weesp herhaling		mei/juni 2026	

Wat verwachten wij van de corporaties?

- Er wordt beleid opgesteld, waaruit duidelijk wordt hoe gaan we om met lood in bodem. (Is door enkele corporaties al gedaan)
- Klantenservice is geïnformeerd
- Eventueel grond/ schonen zandbak beschikbaar voor bewoners die maatregelen willen treffen
- Neem lood in tuinen mee in renovatieprojecten. (Zou eigenlijk al regulier moeten zijn.)

Heeft het meewerken aan dit programma nog voordelen?
Natuurlijk, door nu medewerking te verlenen aan dit programma wordt huurders een mogelijkheid om zelf blootstelling te voorkomen. Dit programma geeft invulling aan een stuk zorgplicht. Het is een grote opgave om blootstelling aan lood te voorkomen, deze wordt nu door de gemeente georganiseerd en bekostigd. Als er nu niet wordt meegewerkt aan het programma van de gemeente, zou het een opgave voor de woningbouwcorporaties zelf op termijn kunnen worden.
Ook geeft het een vreemd beeld om huurders nu geen aanbod te doen en alleen eigenaren van woning wel een aanbod te doen. Dit zorgt voor sociale ongelijkheid in de stad.